

НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ ТА ЇХ ВИДИ

Актуальність даної теми полягає в тому що у більшості населення пенсійного віку в Україні розмір пенсії є недостатнім для того, щоб можна було повноцінно прожити. За таких умов виникає потреба майбутнього термінового реформування пенсійної системи, адже той її формат, який залишився в нас від СРСР характеризується незбалансованістю та застарілістю. Більше того, враховуючи, те що Україна відноситься до країн із швидким темпом старіння населення, що спричиняє систематичне погіршення співвідношення громадян працездатного та непрацездатного віку, щорічним є зростання навантаження на працююче населення і бюджет України. З вище сказаного можна зробити такі висновки, що солідарна пенсійна система не є ефективною і держава повинна розвивати умови для формування додатково недержавного пенсійного забезпечення, яке базується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців та їх об'єднань.

Насамперед, потрібно визначити поняття недержавних пенсійних фондів – це фінансова установа, що працює винятково для пенсійного забезпечення громадян і має статус неприбуткової організації.

Недержавні пенсійні фонди можуть бути трьох видів:

- Корпоративний. Створюється одною або кількома юридичними особами-роботодавцями, також до них можуть приєднуватися роботодавці-платники. Учасниками такого фонду можуть бути виключно фізичні особи, які перебувають або перебували у трудових відносинах з засновниками.

- Професійний. Їх можуть створювати об'єднання юридичних осіб-роботодавців, об'єднання фізичних осіб, включаючи професійні спілки, чи фізичні особи, пов'язані за родом їх професійної діяльності. Учасниками такого фонду можуть бути тільки фізичні особи, у яких ознаки їх професійної діяльності співпадають з ознаками, визначеними в статуті фонду.

- Відкритий. Створюється будь-якими юридичними особами, крім тих, діяльність яких фінансується за рахунок державного або місцевих бюджетів. Учасниками відкритого фонду можуть бути будь-які фізичні особи незалежно від місця та характеру їх роботи.

Особливість цих фондів в тому, що засновники не мають на меті одержання прибутку.

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09. 07. 2003 року № 1057-IV учасниками пенсійного фонду можуть бути: громадяни України, особи без громадянства та іноземці [1].

Відповідно до цього самого закону засновниками можуть бути одна або декілька юридичних осіб, як, наприклад, в корпоративному фонді засновником може бути одна або декілька осіб-роботодавців до яких можуть приєднуватися роботодавці-платники.

Для того, щоб стати учасником недержавного пенсійного фонду потрібно заключити пенсійний контракт. Пенсійний контракт є договором, який укладається з вкладником та пенсійним фондом, згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне забезпечення учасників фонду.

Активному розвитку недержавного пенсійного забезпечення на сьогоднішньому етапі стає на заваді широке коло проблем, серед яких можна виділити такі: недовіра населення до нового напрямку в пенсійному забезпеченні; низький рівнем доходів населення, а отже відсутність можливості здійснювати відрахування на потреби пенсійного страхування на добровільних засадах; проблема збереження накопичень тощо.

Рішення цих проблем можуть сприяти, в першу чергу, зміна законодавства, посилення ролі державного регулювання та саморегулювання на ринку недержавного пенсійного забезпечення, підвищення ефективності та прозорості діяльності самих фондів. Також необхідним є розробка механізму збереження накопичень, таких як створення фондів гарантування накопичень та страхування накопичених сум.

Виходячи з всього вище сказаного, можна зробити такі висновки. Недержавні пенсійні фонди – це фонди, які дають можливість учасникам накопичувати на своїх рахунках гроші, які після виходу на пенсію вони зможуть отримувати. Можна виділити 3 види недержавних пенсійних фондів: корпоративний, професійний та відкритий. Станом на 30. 06. 2021 рік в Україні зареєстровано 63 недержаних пенсійних фондів з них діючими є лише 58 фондів, що вказує на непопулярність цього напрямку соціального забезпечення взагалі, а отже – необхідним є його розвиток та популяризація, адже він може слугувати додатковою можливістю покращення рівня життя пенсіонерів.

Список використаних джерел:

1. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09. 07. 2003 р. № 1057-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 33. Ст. 1769.

Науковий керівник: к. ю. н., доцент Гудзь А. О.

Орлова Валентина Ярославівна

*студентка 4-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

Карантин слугує обмеженням трудових прав та свобод працівників і роботодавців та примушує людей знаходитись на тривалій самоізоляції. Зазначені проблеми є причиною соціальних невдоволь, зменшенням установленого в державі економічного та соціального рівня. В Україні карантинні заходи розпочато із 12 березня 2020 р.

Правове регулювання питань, пов'язаних із появою COVID-19 на території України здійснюється Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню й поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 15 липня 2021 року (далі- Закон № 530-IX) [1], Розпорядженням КМУ «Про тимчасове обмеження перетинання державного кордону, спрямоване на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої